

אלמנה לכהן גדול

פרק שביעי יבמות

סמ.

עין משפט נר מצוה

(א) [לעיל סח: לקמן פו:];
 (ב) [לעיל סח: וש"נ];
 (ג) [לעיל י: וש"נ];
 (ד) [שורשו עם הכניו חשיב
 ב' תפוח דלא ה"ל אלא לא
 יחלל זרע בעמי שבעת
 היינו עדיין אינו זרעו
 שכינה בו ומדמיז זרעו
 הוא כאלו אמר זרע לו וזהו
 מקש זרעו לו כי"כ בעלי
 סוגיות ע' שלי"ה דף שנג
 ד"ה עין ידקש];
 (ה) קידושין ע"ד;
 (ו) [קידושין ע"ה]; (ז) [לקמן
 ע: עו: ע"ה: קדושין סו:
 ע"ה כחיות ז: חולין סו:];
 (ח) ס"א ל"ג, ט' ז"ל בן
 רש"י (ז) [לעיל ע"ג:];

אשכחן כהנת דפסקיל לה ענד: כולה זכא קרא יסירא הוא. דהא כתיב בקרא דלעיל מיניה וכת כהן ומאי למכתב אצתריה וכי תהיה אלמנה וגרושה: **אע"ג דאית לה זרע פסול** וכזהמה צעלמה חשיב: **אם כן**, דהאי קרא לקולא כתיב ולאשמועינן דזרע דעובד כוכבים ועבד לא פסיל רבוי ליה וישראלית דכתיב ציה למה לי דכתב וכת קרא יסירא השתא כהנת גופה אשמועינן דלא מיפסלא צורע עובד כוכבים ועבד ליה וישראלית מיבעיא ואי משום לאשמועינן דמי שיש לו אלמנות וגרושין אפי' הכי כי אית לה זרע מיניה לא מיכול ואינטרין למיטר ליה וישראלית האולכת בתרומה בשביל צנה כהן דכי תינשא לזר ויהא זר זרע ממנו לא תשוב לתרומה צניהת צעלה הא פשיטא לן דקיון דכהנת גופה מיפסלא צורע ישראל מתרומה דכי נשא כל שכן ישראלית האולכת בשביל צנה אלא דהאי כי רבי קרא ליה וישראלית להכי רבייה שאם אולכת בשביל צנה ונבעלה לעובד כוכבים ועבד אפי' אין לה זרע נפסלה דלא נפקא לן מכהנת כדלמיתן לעיל (דף סח:). כהנת היא דקדיש גופה כו': **ולרבי עקיבא דאמר אין קידושין חופסין**, לאדם פסול והאי כי תהיה לאיש זר דלעיל לאו משום הויה נקט ולמימרא דאין ציאת פסול פוסלת אלא צמי שראוי לקדש דהא אין קידושין לשום פסול והאי כי תהיה אם צה ללמד על ציאת פסולין אינו אלא לשון צעילה וכל הזרים אכלה במשמע שתהא ציאתם פוסלת אפילו עובד כוכבים ועבד: **אלמנה וגרושה**, לאשמועינן עובד כוכבים ועבד למה לי: **אלמנה להחמיר כו'**, כלומר לאו למעוטי מי שיש לו אלמנות וגרושין אלא לגופיה אינטרין אלמנה כדי להחמיר עליה דהאי לא כתיב ה"א אלמנת ישראל והיא בת כהן מיכול ואע"ג דאית לה זרע וגרושה אינטרין לכתביה רחמנא להקל עליה ולמימר (דכי נתגרשה מישראל להקל) דכי לית לה זרע מישראל מיכול דהאי לא כתיב ה"א אע"ג דאית לה זרע לא מיכול דקיון דאיפסלה מכהונה מתרומה נמי מיפסלה: **ואימא נבעלה לפסול לה אף מחזיר גרושה**, משנישאת לאחר דהא זר הוא אכלה ותפסי לו צה קידושין אלמנה תניא צהחולן (לעיל מד:). היא כשרה וילדה כשר וזוקומנא כשרה לכהונה וכ"ש בתרומה: ה"א חלל דלאו זר אכלה הוא לא ליפסול. דהא חלל מותר אפילו בכהנת: **מקוש זרעו**, של כהן גדול מן האלמנה לו מה הוא פוסל האלמנה ציאתה מן התרומה כדיליף צפרק עשרה יחסין (קדושין דף עו.) ולא יחלל מי שיהיה כשר ונתחלל וזו היא האלמנה אף זרעו החלל פוסל אשה ציאתה מן התרומה: **ואימא** דהאפקה רחמנא בלשון כי תהיה משעת הויה אי קידש פסול את האשה פסולה עולמית ואפי' מת כאילו צה עליה: כהן גדול ציאתה הוא דפסקיל

ואימא מי שיש לו אלמנות וגרושין בה כו', תימנה דככל דוכתא לחומרא מקשינן והכא פריך דנקיש לקולא: **אם כן רבויי צויה וישראלית**, תימנה דהא אינטרין לרבויי ליה וישראלית לאשמועינן דחזרת בשביל צנה כדלמיתן צקוף יש מותרות (לקמן דף פו.) ויש לומר דמשמע ליה דאינטרין ליה וישראלית לכל מיני דאיירי קרא ולאשמועינן דכי אית לה זרע נמי מן העובד כוכבים מיכול בשביל צנה לא אינטרין כיון דאשמועינן צהנת דקדיש גופה:

כי תהיה כי תבער, ואם תאמר לדידה נמי איכא לאוקומי בצלמנה לכהן גדול לרבי סימאי וצבעולה לכהן גדול אפי' לרבי ישבז ויש לומר דכל פסולי כהונה נפקא לן דמיפסלי בתרומה מלא יחלל אי נמי לא משמע ליה לאוקמי לאיש זר גבי כהן ואי"ת ולוקמא צטוטה שצא עליה צעלה צדקן דליכא אלא עשה דונטמאה ויש לומר דזר אכלה מעיקרא צעינן אפילו לרבי עקיבא כיון דלא הוי ממזר ומייהו קשה דלמה ליה למימר מאי כי תהיה כי תבעל בפשיטות הוה מצי למיפוך דלמאי אינטרין קרא לרבי עקיבא לעובד כוכבים ועבד דהשתא ממזר הוי מיפסלא ציאתה מיבעיא כדלמיר צפרק עשרה יחסין (קדושין ע"ה: וש"ס): **כהן גדול באלמנה בביאה אחרה**, כדלמיר צפ' עשרה יחסין

(שם דף ע"ה: וש"ס) צעל לוקה משום לא יחלל ואם תאמר היא גופה מנגן דלא צעינן תרתי הא כתיב לא יקח ולא יחלל ויש לומר דלגבי (ט) כהן אין להצריך קידושין דכ"ש צלל קידושין וכיון שהצן נפסל גם היא נפסלת: **ושניהם לא צמדה אלא מאלמנה**, צבהן גדול. עיקר טעמא הוי מלאיש זר אלא דמכ"ג בצלמנה ילפינן צמאי מסתבר לאוקמי קרא ואי לאו קרא דלאיש זר ליכא למילף מקל וחומר דאלמנה שתחלל כדפירשמי לעיל (דף עו: ד"ה מה): **והמפתה והשושה**, הא דלא תנן קטן צדידיה דלא תקינו ליה רצנן קישוין דקתמי צגמרא (לקמן דף ע"ה: וש"ס) שוטה וקטן שנשא כו' אמר רבי יצחק דהיינו משום דצעי למימני צסיפא וילדה דלא מימתי ליה צקטן:

לא פוסלין ואם מאבילין, לא אינטרין לאשמועינן צאונס ומפתה דאין מאכילין ומשום לא פוסלין נקטיה ואפילו לרבי אלעזר דלמיר (י) פנוי הבא על הפנויה שלא לשם אישות עשאה זונה נראה דלא מיפסלה בתרומה דאין זה לאיש זר: **ושאת**

שזרעו פסול ופוסל אף כל שזרעו פסול פוסל רשב"ג. סבר מה כהן גדול באלמנה שכל זרעו פסול ופוסל אף שכל זרעו פסול ופוסל לאפוקי עמוני ומואבי דאין כל זרעו פסול דאמר מר (י) עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית: **מתני'** האונס והמפתה והשושה לא פוסלין ולא מאבילין ואם אינן ראויין לזבא בישראל הרי אלו פוסלין כיצד (ט) (היה) ישראל שבא על בת כהן תאכל בתרומה עיברה

כדכתיב (ויקרא כה) לא יחלל זרעו כשיש זרע חילל והכי נמי תנן צהצא על יצמתו (לעיל דף ע"ה: וש"ס) נתארמלו או נתגרשו מן הנישואין פסולות מן האירוסין כשרות: **מארי שני**, פסול זרעו כשר למ"ק כיון דהוא פסול פוסלה צביאה לרבי יוסי לא פסיל: הכי גרסינן מה כהן גדול בצלמנה ציאתה צעזירה ופוסל כו': מלרי וזדומי שני ציאתן צעזירה דכתיב (דברים כג) שלישי ולא שני: **כל שאסה**, כהן נושא צמו אשה כהן נושא אלמנתו: **גר עמוני**, הוא זבנו וזן צנו עד סוף העולם פסולין אכל צמו כשרה דקיימא לן (לקמן דף ע"ה: וש"ס) עמוני ולא עמונית. לרבי יוסי דתלי טעמא צכל שזרעו פסול הואיל ויש שזרעו פסול פוסל ולרבי שמעון דתלי טעמא צצמו לא פסיל: **מתני'** ושוטה. אפי' על ידי חופה וקדושין לא פוסל ולא מאכיל דאין קנינו קנין: הרי אלו פוסלין. שרי נתחללה צציאת פסול לה: הרי ישראל שצא על צמ דקן. צאונס או צפיתו שלא לשם קידושין: עיברה

לו א מיי פ"ח מהל'
 אסורי צוה ה"ל א
 סמג לאון קפא טושיע
 אה"ע סימן ו סעי' ח:
 לח ב מיי פ"ח שם הל'
 ג סמג לאון קפא:
 לח ג מיי פ"ח שם הל'
 יט סמג לאון קיד
 קטו טושיע שם סי' ד
 סעי' ג:
 מ ד מיי שם ה"ח
 טושיע שם סעי' ב:
 מא ה מיי פ"ח מהל'
 תומות הל' יג
 טו"ד סי' שלא:

מוסף רש"י

מי שיש לו אלמנות וגרושין בה. כהן ישראלי, הוא דמי מת זרעו אין לה וצבה אל צית צביה וגו' (לעיל סח). דלמי פוסלה צציאתה ממשו קדושין ע"ה: וסוטה כ"ב. שאין לו אלמנות וגרושין. שלא תפסול לה צה קדושין וכשתאין שם אלמנות עליה (סוטה ע"ה). ולרי עקיבא דאמר אין קדושין חופסין בחיביבי לאשה האסורה על המקדש צללו ורצנו פליגי עליה ולאמיר בחיביבי כתיבת הוא דלא תפסי אכל בחיביבי לאון תפסי (סוטה ע"ה). צהחולן (מד:). צבייאה חמזיר גרשמו רצנו לאמר אין לו צה קדושין (כתובות ס"ג). לו: דקמי (לעיל אן) חקן ועשה צה מאמיר אן לאחר חלצה כלום כלומר אין המאמיר חופס צה דקס ליה השתא צלא יצנה, ואמר צגמרא (צג). תניא רבי אמר אין הדברים הללו אמורים אלא לרבי ר"ע שהיה עשה חלוצה כשרה (קדושין ס"ה). מה הוא פוסל. דכתיב גדול הבא על האלמנה פוסל מן הכהונה וזו התרומה ידליף לה מלא יחלל, שני חילוקין צמשמע, שמתלל אמה ואת הולך (סנהדרין ע"ה). מצרי שני ואדומי שני איבא ביניהו. לתנא קמא כל מלרי סתם האסור צקהל קאתר ואפילו שני ומייהו שלישי לאו מלרי קרי ליה דשראל מעלה הוא (קדושין ע"ה). מכהן גדול באלמנה. שמתניו שמתללה צציאתה כדלפינן לה מלא יחלל, שני חילוקין צמשמע מדלא כתיב לא יחל, אחד לה ואחד לרעו, ופוסל את אשה צציאתה (ש"ס). אף היא צמי פוסל. ומלרי שני ציאתה צעזירה הוי (ש"ס). גר עמוני ומואבי איבא ביניהו. לרי יוסי פוסל דהא יש מורש שהיא פסול. שהזכרים אסורים איסור עולם, ולרי שמעון הואיל וצמו כשרה דעמוני ולא עמונית, אלמנתו נמי כשרה (ש"ס).

כדכתיב (ויקרא כה) לא יחלל זרעו כשיש זרע חילל והכי נמי תנן צהצא על יצמתו (לעיל דף ע"ה: וש"ס) נתארמלו או נתגרשו מן הנישואין פסולות מן האירוסין כשרות: **מארי שני**, פסול זרעו כשר למ"ק כיון דהוא פסול פוסלה צביאה לרבי יוסי לא פסיל: הכי גרסינן מה כהן גדול בצלמנה ציאתה צעזירה ופוסל כו': מלרי וזדומי שני ציאתן צעזירה דכתיב (דברים כג) שלישי ולא שני: **כל שאסה**, כהן נושא צמו אשה כהן נושא אלמנתו: **גר עמוני**, הוא זבנו וזן צנו עד סוף העולם פסולין אכל צמו כשרה דקיימא לן (לקמן דף ע"ה: וש"ס) עמוני ולא עמונית. לרבי יוסי דתלי טעמא צכל שזרעו פסול הואיל ויש שזרעו פסול פוסל ולרבי שמעון דתלי טעמא צצמו לא פסיל: **מתני'** ושוטה. אפי' על ידי חופה וקדושין לא פוסל ולא מאכיל דאין קנינו קנין: הרי אלו פוסלין. שרי נתחללה צציאת פסול לה: הרי ישראל שצא על צמ דקן. צאונס או צפיתו שלא לשם קידושין: עיברה